

Kelewis, Karaliaucziuje
Kasltarninką išdūdamas, kas-
toj, ant bile kokio Pūsto
apsteliotas, su Pustpinin-
geis ant Vertainio Metū
4 Sgr. 9 Pf.

Kelewis

is

Apšakimū Škatimai i Ke-
lewi kasto po 2 Sgr. už
kožną, smulkeis Raštais
išdrukawotą Eilę. Groma:
tas reik hen atrašyti
Löbenichtſches Ho-
spital N. 1.

Karaliaucziaus Broliams Lietuwininkams Žinės parnešgš.

N° 21.

Karaliaucziuje, 23. Meiži

1865.

Dienoje Dangunžengimo Kristaus.

Evangelija: Mark. 16, 14—20.

Gromata: Ruf. Ap. 1, 1—11.

6. Nedėdienėje po Velykū.

Evangelija: Jono 15, 26 iki 16, 4.

Gromata: 1 Petr. 4, 8—11.

Kaile, Jokubo Pati, miršta.

(Persiskaityt 1. Moiz 35, 16—20.)

Paskutini Syki mes Dvasėje su Jokubu drauge per Žemę Kanaan iš Sziaurės i Pietus traukdami nu-
takom iš Betelio, tai esti Dievo Namū, i waifingąjį
Eprata arba i Betleēm, tai esti Dūnūs Ramūs, ir atsi-
mindami, kad tenay Karalius Dowidas, o potam ir pats
Ponas Jėzus gimęs, mes apsižiurėjom, koke graži Baž-
nyčia czionay ant tūs Daubūs stowinti, kur Swieto
Išganytojis Kudikiu pastojęs. Szendien gaunam toliaus
Dievo Žodije skaitydami patirti, kad czionay ant tūs
pacziūs Wietūs Jokubas sawo labjausej mylimąjį Paczį
Kaile, del kuriūs jis tiek daug mages ir kentėjes, per
Smerti prapuldes.

Mes atsimenam, kaip Kaile Pradžioje Waikū ne
augidama prieš Jokubą barės tarydama: „Kupink man
Waikū; jey ne, tay numirsiu“. (30, 1.) Tai buvo
kuniskūs stangidūs Walės Pasipriešijimas prieš Poną
Dievą, kursai wiens te gal kam Kuno Waifiu dūti ir
užginti. D dabar pareit jei už sitą Szirdiės Netikumą
lyg koke astri Korawone. Si ne mire Waikū ne turė-
dama, bet tū gaudama. Kaile jau buvo pirm to Suny
pagimdzijusi, ale ji tūmi dar ne buvo pakajinga, bet ji
tą Sozėpu pramindama tare: „dūk man ir dar Suny“,
nėsa Wardas Sozėpas paženklin tiek, kaip musū Žodziu
Pabaugšinimas, o todel jau šis Wardas buvo lyg koks
Paminklas Kaelės Nepakajingumo. (Peršk. 30, 24.)
Dabar ji gawo pagal sawo stangejį Walę dar Suny,
ale ji tame turėjo Gywasti palikti. Dgi cze mes ir
dar atsimenam, kaip Kaile buvo sawo Tėwislę prasto-
dama, sawo Tėwo Labono Balwonūs drauge ėmusi, o
ir kaip Labonui Jokubą pawijus ir ji be kaltinant, buk
jis jam jo Balwonūs išwogęs, kaip cze Jokubas at-

siliepe, kad Labonas turis wisū Szėtras perkratyti, o prie
kurio Balwonai rasti busę, tas turėšes mirti. Peršk.
31, 32. Beje Labonūs Balwonū ne rado, ale Ponas
Diews jūs rado, o todel dabar ir tas Sudas, kuri
Jokubas ne žinodams ant sawo mylimosės Kaelės buvo
istares, turėjo išsipildit. Tangi, ak ney wiens te ne
klajoja, Ponas Diewas ne apsišokdinās.

Kaile Smertiės Kartumą jausdama ir sawo Per-
fuliūse išpažindama, koke skaudi Griekū Alga ėsanti, ji
sawo Sunelį pramine Wardu „Ben-Dni“, tai musū
Žodziu: „Sunūs mano Perfuliū“, tacziau Tėwas sawo
Meile, kurioje jis Motina mylėjes, ant Sunaus dėdams,
ne norėjo ji wis tokiu trudnu Wardu wadinti, o todel
jis ji pramine meilingesniu Wardu, butent „Ben
Jamin“ tai esti Sunūs Dešinės, arba „Sunūs Pa-
laimūs“, nėsa aname Czėse paženklino dešinē Pusę tiek,
kaip Palaimūs Pusę. Tai po pasimire Kaile, o Jokubas
jeisei ant jūs Kapo Paminklą, begu iš Akmeniū muritą,
pastate, kursai dar kelis Szimtus Metū po to Moizė-
šiaus Czėse (Peršk. 20.), o potam ir dar kelis
Szimtus Metū wėliaus, Dowido Czėse teb' stowėjes.
1 Rom. 10, 2. Dabar beje to Paminklo jau ne
randama.

Kaile czion šwentame Rašte kaip pirmoji Motina
yra menama, kuri gimdydama pasimirusi, bet Prarakas
Terēmijosiūs, o pagal tą ir Evangelistas Matteosiūs
izwelg Kaile ir kaip Paweiską arba pirm paženklinantį
Abrozą wisū žydiškū Motinū. Nėsa Prarakas apie
Wargą Gimines Izrael ir Išpustijimą bey Zawinimą,
per Babilioniškiūs nusidawusiji, kalbėdams, sako: Kael,
tai esti Kaelės Pasekejos, wisos Motinūs iš Izrael,
apwerkia sawo Waifūs ir ne nusiramdina sawo Waikū
del, kadangi ney wiens jū n'išliko. Jer. 31, 15.
D tūm pacziū Žodziu ir Betleemytiškiū Motinū Rauda
del Nužawinimo jū Waikū paženklinoma. Matt. 2,
17, 18. Bet Wiekpats te dūdie, kad musū Žėmeje
Motinoms niekadūs taip del sawo Waikū raudoti ne
reikėtu. Amen.

Iš Amėrikūs.

Szwiežey iš Amėrikūs parėjusiji Žine pasakoja, kad
nužawintojo Prezidento Lin Kolno Lawonūs ėsas su laban dide

Garbe palaidotas. Wisur Amerikoje yra žmonės per visokių apgėdėjimą o ir šep visokių Budu išrode, kaip laban jie savo Prezidentą mlyžę ir Garbeje laikę ir koke bjauri jų Aise ta Piktadejyste, prieš jį išprowitoji, esanti. Sakoma, kad Atpūlusieji per Smerci Prezidento Linkoln powisam Nieko ne laimėję, bet jų daugiaus prapulde. Nabastininkas buvęs laban meilingas Ponas, kursai su Maistininkais po Pergalėjimo butu laban šwelnę apstiejęs, ale jo Pasėkėjys Jonsons esąs daug astresnis ir prieš Atpūlusius daug daugiaus išpykines, kadangi tie jam pirm to daug Bėdės padarę. Apie Prezidento Razbaininką Wilkes Booth gaunam tirti, kad jis po išprowitojo Razbajaus iš Ramedijės Buto iššokęs, ant Arklis ušimtetęs, kuri jįsai cze ne toli gatawą laikęs, ir Szoleis šalin pašankinęs. Ant jo Sugawimo yra Preke Szimts Lukstancziū Dollariū didele statyta. Wiena Zine, per zaibiniji Pustą parliekusi pasakojo, kad pitas Razbaininkas esąs užlenktas, ale kaip žmones jį sugauti norėję, tay jis gynęsi, o Susimufime, iš to nusidawusiam Szuwis tapęs prieš jį paleistas, kurs jį negywa ant Žemės paguldes. Tacziau mes tik dar ne žinom, ar ta Zine ir tikray istikima esanti. Del šitės išgastingos Razbajystės yra Diena 25 tojo Meijo, kaip Diena Maldū ir Prisiwertimo per wisą aną Republikę prifaktyta. Tam Tarpe pastoj Pergalėjims tikrųjų Republikininkū wis didesnis ir pilnesnis. Dujū wyriausis Gendrolis Grants yra Karo Ministeriui Stanton Zinę atsiuntęs, kad Atpūlusiu Gendrolius Jonstons esąs su sawo Waifku Gendroliu Szermonui pasidawęs. Lyg taipojau ir kitsai Atpūlusiu Gendrolius, Wardu Dik Taylor, esąs taipo suspeistas, kad jis n'imanjams tą weikti, taipojau meilijqs kapitulieroti. Bet tikrosiūs Republikės Gendrolei su Pasidūdanczeis wis toki Derėjimą padaro, kad taip Officierai, kaip ir prastieji Wyrai Ginklus atdawę ir su Prysęga pasizadęję, kad jie toliaus ne nori prieš tikrąją Republikę Ginklū pakelti, gaun walnay Namūn pareiti. Bet Atpūlusieji matydami, kad jiems už jų Maisto Kėlimą ney jokiūs Bėdės ne nusidūd, jų weikiaus apšim, i Paklusnumą pasidūti. Ar dar daug Atpūlusiu Waiskū prieš tikrusius Republikininkus stow, tai mes ne žinom. Tacziau rodos, kad daug tū ne gal buti, kadangi Republikiskasis Karo Ministeris Stanton yra pradęjęs Piningū Išleidimus už Karą pamazinti.

Dar šwiezefne, iš Amerikės parėjusi Zine pasakojo, kad Prezidento Razbaininkas, ansai nelemtas Wilkes Booths tikray esąs Gaudime nusautas. Šis buvo šale wienės Balds Prowincoje Maryland podraug su sawo Draugu, o kaip rodos ir Pagalbininku Harold Krumūse pasislėpęs. Ale keli Murinai Berginei, kurie tūdu cze buvo pamatę, jėškantiems Zalnieriū Pulkams pasake, kad cze Pors Wyru Krumūse besislapska, o wiens rodąsi, buk tas ansai Razbaininkas Wilkes Booths esąs. Tai po Zalnieri pradejo cze jėškoti.

Toktai pajusdamu isoko anū=du Razbaininku i Skunę, cze Pasalij stowincze, ir užsiramste Duris. 50 Zalnieriū apstate aną Skunę, o jų Wyresnysis jiemdwiem prifauke, kad pasidūtu, ale kaip jūdu ne klause, tay Skune tape užkurta. Booths šitoj deganczioj Troboj jau trawoti ne galedams šoko iš tōs laukan ir šowe ant wieno Seržento arba Unterofficiero su Kulka; tasai norėdams anam tą Szuwį taipjau šaudams atmoškėti tropijo jį taipo, kad jis tūjaus ant Wietōs sukrito. Po to dar jis kokiūs tris Stundus gyws pasilikdams keike ir darke prieš šiaurinę, tai esti tikrąją Republikę, prieš Linkoln ir jo Pagalbininkus, iki kol jis Dwasę išleido. Bet jo Draugas Harrolds, apie kuri mislijama, kad jis tas buvęs, kursai senjū Žilgalwi Ministeri Seward bey jo Sunu apnikęs ir pusiau nuzudęs, tas išėjęs iš Skunės pasidawę i Policieis Rankas. Bet šita Zine prie to dar tai pridėda, kad Razbaininkas Wilkes Booths po sawo Piktadejystės iš Wasingtono Miesto bėgdams nū Arklis nupūlęs ir Roją luzęs; jis ējo ant Krukū, kaip Wyriausybe jį atrado. Bet Daktars Mudd, kursai jam Krukus parupinęs, taipjau yra išodintas.

Karas Amerikoje jau dabar šone taip geray, kaip powisam pasibaigęs, nēs wyriausis Gendrolis tikrosės Republikės, Wardu Grant, parleidž dabar wis wieną Dalį sawo Waifko po šitōs Namūn. Bet apie wieną jo žemesniū, jam padūtu Gendroliu, butent apie Gendroliu Szermoną dywini Daiktai pasakojami. Tasai buvo Maistininkū Gendroliu Jonstona su wisu jo didziūju Waifku taip apspeites, kad jįsai butu weikę turėjęs ant Malonės ar Nemalonės Szermonui pasidūti. Ale štay, su wienu Sykiu pastoj žinoma, kad Szermons su Jonstonu gatawą Pakajaus Derėjimą padariusiu, taipo, kad Maistininkai dabar turi i Pakaju dūtis, ale jie turi wisas sawo senases Zeisibes wēl atgauti; tangi jiems turinti ir toliaus Wale buti, Berginiū laikyti, kaip iki šiol; tie keturi Metai Maisto, Karo ir bjauriausio Kraujo Praliejimo esą lyg powisam ne buwę, o Maistininkai lyg Remaistininkai, lyg geriausi budami turi be jokiūs Baudōs pasilikti. Zinei apie šitą Pakajaus Susnekejimą per Ameriką lyg Zaibo Greitumu prasiplatinus, pastoj cze wisur bais didelis Szauksmas, kad tas Pakajaus Padarims esąs lyg toks Apjokas prieš Zeisibe, prieš wisą Amerikės Republikę ir prieš wisą pralietą Kraują. D štay, šwiezefnis Amerikės Prezidentas Jonsons išleido tolydziaus tą Upsakimą, kad ne Gendroliu Szermonui, bet jam pacziam kaip Prezidentui pareitis Pakaju padaryti; jįsai aną Pakajaus Derėjimą esąs atmetęs ir wyriausiamjam Gendroliu Grant Paliepiną dawęs, Karą prieš Jonstona, pėtiniū arba Atpūlusiu Gendroliu, tūjau iš Naujo pradėti, bet Gendroliu Szermoną, kursai tokę Prasmatystę išprowijęs, iš jo Urėdo paleisti. Tai po isrode šwiezefnis Prezidentas sawo Stiprumą, ir kad jis išmanqs Didgalwjus, o ir pat toki garbingą, ale laban sawwal-

ninkiską ir ant savo Maciės bey didžiū Pergalėjimū pasididžiojanti Gendroliu suwaldyti.

Todeley Karš cze prasidėjo tūjauš iš Naujo, bet Maištininkū Gendrolius Jonstons matydams, kad jis jau toliaus ne ištengias, prieš Republikės Waifkus, kurie ji iš wisū Pusiu suspeista laike, atsiginti, pasidawe ant Malonės ir Remalonės. To Wyrai gawo kaip prie kitū, jau pirm to pasidawusiuju maištininkū Waifkū Ginklus padėti ir Namūn eiti, ar lyg taipojau ir pats Gendrolius Jonstons, tai dar n'iera pasakyta. Kas Gendroliui Szermoui nufitike, ir kaip jisai prasimanēs, toki newertingą Pakaju padaryti, ar jis, kaip šen ir ten mislijama, ant to perpirkts ēšas, arba ar jis šwiežiamjam Presidentui tą Garbę Pakajaus Padarimo ne welijēs, kas tai gal žinoti? Szitaipo dabar yra tenay Pakajus kone abelnay pasidareš, ale ne per Derėjimą, bet per Prywartą, ogi pētiniū Prowincū atpūlusiejį Didgalwjei dabar ir ne gaus sawo Prowincūse toliaus waldyti, kaip jie pirm to walde, bet šwiežusis Presidents yra ištareš, kad anose Prowincose tie gausę Waldzią ir Walę, kurie tose Republikėi wierni pasilikę ir dėl to nū Maištininkū turēję taip daug Bėdōs kentėti. Dgi Maištininkai Didgalwjei, tie didieji Bagoczei, turēję ir wisus tus Špustijimus ir wisus tus Wargus ir Prapuldimus užmokėti, kurius Nekaltieji dėl jų bjauriōs Prashmatystės kentėti turēję. Bet Murinai Berginei Amėrikoj dziaugias, kad dabar jiems Walnybės Szėšas atwirsēs, ir kad dabar jie galēsę Žmones buti, o ne Galwije, o mes sakom lyg giley atsidusėdami: Diewui dėkuy.

Dar šwiežiaus iš Amėrikōs parėjusi Zine pasako, kad Sziaur-Amėrikōs Republikėj Daugybe Wyrū, kurie per sius pastutinius Metus prie Karo Kemesto pripratę, ir kuriems jau kits Darbas ne labay pamėgst, dabar ten Pakajui pasidarant, iš Waifko paleisti budami, pagaua susibuntawotis ir susipulkawotis, ketindami i šwiežey pasidariusējē, prie Republikės Kubeziū priduranczejē Ciecorystę Meksiko išiwersti, ten pirm Trumpo itraukusiji ir ant Ciecorystės Krasės užsifedusiji Ciecoriu Maksimilijoną bey jo Pagalbininkus Francuzus, ten dar besirandanczius, iš Žemės išwaryti, ir išbėgusiji Presidentą Suarez wēl i jo Wietą ištatyti. Bet nabastininko Sziaur-Amėrikōs Presidento Linkolno Pasekejis Presidents Jonsons, nor, kaip sakoma, tam Akt primėrkti ir taipo, norint ne pats prieš Francuzus Karą pradėdams, tacziau mielay perleisti, kad jo Republikės Žmones ant sawo pacziū Rankōs tai darytu. Nesa pasakojama, kad jis jau ir seney pirm to wis tą Misti turējēs ir. ištareš, kad ney jokia Gyropōs Macis ne turinti i Amėrikōs Dalykus listis; o jey kolia tujū tai bandysenti, tay veikiant tą iš Amėrikōs išmušti. Taugi šitam Presidentui pagal jo Dumą ir ne gal pamėgti, kad Francuzai tenay iš Gyropōs Princą nusiunte ir Ciecoriumi padarę, o kas žin, bau ne todėl ant Galo tarp Francuzū bey Sziaur-Amėrikōs Republikės dar

Karas gal pastoti. Nesa jey Amėrikistėi iš Dikro Francuzū Waifkus iš Meksikōs Žemės išwaryti bandytu, tay Ciecorius Napoleons tą Gėdą pakelti ne galėdams turėtu prieš Sziaur-Amėrikistius pasikelti ir Francuzū Garbę apginti

Bet šwiežusis Presidentas Jonsons yra Apfakimą išleidēs, kuriame jis Atpūlusiuju Presidenta Jefferson Dawis po wiso Swieto Akti kaltin, buk jisai Murazbajawimo Presidento Linkolno drauge kaltas ēšas, ir sulo tam, kurs šitą pabėgusiji Jefferson Dawis sugausēs ir ji Republikės Wyriausybei ant Pakorawojimo išdūsēs, Szimtą Tufstancziū Dollarū, tai musū Piningais 150 Tufstancziū Doleriū. Taugi Presidents Jonsons nor aną pabėgusiji Maištininkū Presidentą tikray i sawo Rankas gauti, iš Daliēs per aną Kaltinimą Žmoniū Szirdis prieš ji kiršidams, kadangi dabar Meile wisoj Amėrikoje prieš nabastininką Linkolną taip tarp jo Prieteliū, kaip tarp jo Priesininkū užsifedusi, ir wisi dabar išpazindami, kokiōs gerōs Szirdiēs jis buwēs, wisi dabar jo Smerti apgail, — ale iš Daliēs ir Piningū Trofkulū prie šio bey to prikelbams ir Progōs prisulidams gerą Szmotą Puingū pasipelnytis. Me kitame Apfakime yra Presidents Jonsons welen iš Naujo ištareš, kad jisai ketas Maištininkū Wyriausiusius, kurie tokę n'iskabalmay didelę Bėdą ant anōs Žemės užgabeneę, apstriauseny pakorawoti. Taip dabar iššwiezid fiaurinej Amėrikoj.

Bus = šimtmetine Szwente.

Jūs jau žinote, kad musū Keiniške Prowinca buwo apsiemusi, šiose Dienose Dziaugsmo ir Liaupsės Szwente šwēsti, dėl to, kad ji ši Met jau Puse Szimtmeczio itgay prie Prusū Karalystės priklaiusiti. Rods Prusū Karalei jau pirm Szimto Metū apturėjo Zemjū prie Reino Upės, tacziau tos buwo tikt mažos, o Francuzū Ciecorius, pirmasis Napoleons ir tas paczes buwo pasifawinēs. Me Mete 1815, kaip šitas Swieto Wargintojis ypaczen Prusū Stiprumu per Pono Diemo Pagalbą buwo pergaletas, tay tape anos wisos Žemės, prie Reino Upės gulincziostios, i wieną suglaustos ir prie Prusū Karalystės pridėtos. Iš to yra anoms Žemėms daug Žegnonės pasidare, o didziausioji Daugybe Keiniškiū Žmoniū, tai išpazindama ir Demokratū Szauksmo n'atbodama, norėjo dėl to pusšimtmetinę Dziaugsmo Szwente Keiniškiamie Mieste Achen šwēsti. Die buwo ant to ir Wiekpati Karaliu pasikwiete, o tasai toks meilingas budams išpilde Weilijimą šitū sawo Žemės Waikū. Jisai, kaip ir Karalene, Kronprincas draug su keleis kitais Princiais, Ministereis bey Gendroleis atkeliawo 15. Meiji i aną Miestą Achen, ne toli nū Francuzū, Hollandto bey Belgijōs Kubeziū gulinti. Abu Kaimynstės Karaliudu, Hollandiskis bey Belgiskis, buwo aukštū Gendroliū kaip sawo

Pašlus i Miestą Aachen atsiuntusiu, musū Karaliu czionay pasweikinti. Iš Pradžios buvo kalbama, kad ir Francuzū Baldonka, Ciecorenė, Ciecoriui dabar ne Namiej esant, wiena Gendroliu cze ant lyg tokiójau Pasweikinimo atsiusenti; ale mes Pasakojimuse apie aną pusšimmetinę Szwentę niekur ne randam pasakhta, kad toksai Pašlas iš Francuzijos tose Dienose Mieste Aachen tikray atsiradęs. Tacziau to mes ir ne galime dymitis, nesa Francuzams tai tur skaudi Szirdperša buti, kad šale jų Kubežiaus Dziaugsmo Szwente šwencziama dėl to, kad dides Zemjū Dalys jiems pirm 50 Metū yra atimtos ir prie Prusū Karalystės priglaustos, o todėl mums ir ne galėtu Dywai buti, jey ney joks Francuzū Ciecoriaus Pašlas ne butu Mieste Aachen atsiradęs, Prusū Karalystės Garbės Szwentę drauge šwesti.

Karaliui, Karalenei, Princams bey kitiems aukštiešiemis Swecziamis i Miestą Aachen ikeliaujant, radosi tasai Tukstanczeis ir wėl Tukstanczeis Žmoniū papilditas, kurie Miestą lyg koks Ewanas papilde; bet Miesto Ulyczios ir Butai buvo Wainikais ir lekiancziomis Karunomis puikiaušey pasweisti, o Karalius tape Muzikemis ir linksmingais Szukawimais pasweikintas. Susirinkusieji Deputacijonai prizadėjo, Pilije susirinkę, per sawo Wyriausiusius Karaliui dekingą Meilę ir Paklusnumą, o Karalius ant to atsiliepe tais žodžiais:

„Tais mums šlowingas Pajutimas, kad mums Wale, Aukšcziausiamjam Dekawonės Apierg atnešti už Palaimą prašokusio Gžeso, kurę Reino Prowincą per Pusę Szimtmeczio apturėjusi. Suwienijimas šitōs Prowincōs su Prusū Karalyste yra Žegnonės pilnas buwēs; bet šitą Suwienijimo Darbą yra išprowijēs Mano karaliskasis Tėwas. Ale Aš dekawoju Prowincai už wisą Meilę ir Wiernybę, kurę ji Man šendieniškoje Szwenteje iskalbėjusi ir išrodziusi. Mano karaliskoji Pareiga bus ta, palaimingąjį Pasilaikimą Keiniškū Zemjū auginti, o Aš nusitikiu, kad Man tai istefėti pasifēs, Sutarime su tais, kurie pagal Žemės Štatimus ant to pawadinti yra arba bus. Pons Diews te žegnōja Prusū Karalyste!“

Kad czionay podraug ir dar wisokiū Gžesniū ir Linksmybju tape kelta, tai jau iš sawēs išsimano, ir ne privalu, mums apie tai dar ypaczey pasakoti. Ale mes tik dar norim paminėti, kad toje Dienoje ir anōs Prowincōs Baznyczios buvo atsiwērusios; kuriose Žmonēs susirinkę Ponui Diewui už jo meilingą Waldimą Garbę dave.

Antroje Dienoje, tai esti 16. Meiji apšilanke Wieszpats Karalius su Karalene, Princais, taipojau musū Reino Prowincai priklausancziame Mieste Kōln, prie Reino Upēs gulincziame, kur jam lyg tokejau Garbē tape padaryta, o czionay tape su Karaliaus ir wisū kitū aukštųjų Sweczjū Pribuwimu gruntinis Akmū ant

Paminklo dėtas, kuri ana Prowinca ant Garbės Nabastininkam Karaliui Friedrich Wilhelm III. apšiemusi pastatyti, tam, kurs aną Prowincą su musū Karalyste suwienijēs. D czionay tą gruntinijį Akmenį beswentinant kalbejo Wieszpats Karalius sekanczius žodžius: „Tais Man aukštas Dziaugsmas, kad Aš šendien galiu Jusū Tarpe stowėdamas matyti Liudimą Dekawonės, kurę šita Prowinca tam Karaliui Szirdije nesioja, kursai šitą Žemę su galingoje Prusū Karalyste suwienijēs. Šitą Dekawonę jaučia kožnas Keiniškis Žmogus sawo Szirdije, kursai atsimen, kaip cze pirm 50 Metū buvo. Iš šitōs Dekingystės Aš dziaugiūs, ir dekawoju Prowincai už tai. Šitą Paminklą Mes šwentinam busentiemis Gžesams. Šitie busentieji Gžesai t'esie taip šitai Prowincai, kaip ir wisai musū Prusū Tewizskai ant didžios Palaimōs.“ — Bet Wieszpats Karalius yra iš Reino Prowincōs jau dabar wėl Namūn i Berlyną pargryžēs.

Apšafimai.

Aš noriu sawo, šiczion pat, Bertaini Wylidōs nū Giliōs Upēs, kaip ir nū Lappnū Baznytkiemjo atstu gulintijį Gruntstutį, 5 kelmiskū Ubū didelį, su pilnu gywu ir negywu Bizatcu iš walnōs Walēs pardūti. Diekti norintieji meldžiami, Gromatomis, ale Pustpingius užmokėdami, prie manēs maldotis

Norwaišūse (wokiškay Norweischen),
Lappnū Parapijoje, Meijo Mēnesyje 1865.

Sōlner.

Joh. Kohnert, Tilžėje, Wokeczjū Ulyczioje 74, šale Geležies: Zaworū: Kromo Pono N. Etahl, o ir jo paties Butes, ties Wokeczjū liuteriskaje Baznyczia, prisulo sawo pilnay prietaisytojį Wilū; Duskking bey wisokiū Pasweitalū: Zaworū Kromą už labay nužemintas Prefes. Per didelius Prisiuntimus iš pasfutiniojo didžiojo Metū Turgaus, Mieste Leipciig laikytojo, galiu aš gerū Zaworū 25 Pracentus pigiaus pardūti, ne kaip pirm to. Ypaczey geriausių Linū; Mafyniū: Werpaliū, baltintū ir nebalintū, kaip ir wisokiū audžiamųjų Medzwilniū už labay piges Prefes prie

Joh. Kohnert.

Aš Šeitrē ir Ukininke Maryke Wallatene iš didžųjų Grabuppū, noru iš geros Wales sawo buriską Lauką, kursai 60 Murgū artiamo Lauko diddis ir prie kurio dar Ganiklōs 120 Murgū, Dewū i Žwejus, kurrias du kartu šenanti gali 38 Murgus, ir dar 40 Murgū Dewū, kurios wiena karta šenaujamos, su wisais Gwwoleis, Mammū ir Gaspadorystės Nauda taip, kaip penktomis Trobomis, kurios i gerrausą Stona yra, pardūti. — Diekti norintieji gal prie manēs i Grabuppus prie Szillakarezamos, ikli 24 tojo Junio ši Met, ar patys ar per Gromatas, už kurres alle Pusto Piningai užmokėti tur buti, maldoties. — Dar primenu, kad 2400 Dolerei Waiķū Piningū, igraseroti, ilgą Gžesą ant Lauko passliet.

Preke Karaliaucziuje 23. Meiji.

Rwiczėi 50—65 Sgr., Rugei 38—44 Sgr., Miezėi did. 28—38 Sgr., maž 28—38 Sgr., Awijos 25—35 Sgr., Žirnei, rain 60—95 Sgr., balt 40—65 Sgr., Koputēs — Sgr., Šziens 32—37 Sgr. už Cent., Šzaudai 16—20 Sgr. už Cent., Šwiestas 10—11 Sgr. už Sw.